

3 - Moje prawa w toku rozprawy

Co się dzieje, zanim moja sprawa trafi na rozprawę?

Zanim twoja sprawa trafi na rozprawę, sędzia postanowi, czy zastosować wobec ciebie poręczenie majątkowe. Zazwyczaj będziesz miał do tego prawo. Może jednak nastąpić odmowa jego zastosowania, jeśli zachodzi obawa, że nie pojawisz się na rozprawie, jeśli próbowałeś wcześniej lub będziesz próbował zastraszyć świadka lub jeśli zachodzi obawa, że popełnisz kolejne poważne przestępstwo.

Jeśli na rozprawie będziesz chciał przedstawić alibi (np. wezwać osobę, która oświadczy, że w czasie, w którym doszło do popełnienia przestępstwa przebywałeś z nią), sędzia pouczy cię o konieczności powiadomienia [oskarżenia](#) o tożsamości tej osoby.

Przed rozprawą masz prawo dowiedzieć się, o co jesteś oskarżony. Na Twój wniosek powinna Ci zostać przedstawiona treść zeznań dowodowych przeciwko Tobie.

Gdzie odbędzie się rozprawa?

Otrzymasz powiadomienie o nazwie i miejscu położenia sądu, w którym odbędzie się Twoja rozprawa. [Służba Sądownicza Irlandii \(Courts Service of Ireland\)](#) odpowiada za administrację wszystkich sądów i może pomóc ci w znalezieniu sądu rozpoznającego Twoją sprawę.

Sprawy o drobne przestępstwa rozpoznają sądy rejonowe w składzie jednego sędziego zawodowego. Sprawy o poważniejsze przestępstwa rozpoznają sądy okręgowe (Circuit Courts) lub centralne sądy karne (Central Criminal Courts), w których orzeka ława przysięgłych.

Rozprawy sądowe są jawne. Jeżeli jednak oskarżonym jest nieletni lub sprawa dotyczy przestępstwa na tle seksualnym, następuje wyłączenie jawności rozprawy.

Czy zarzuty mogą ulec zmianie w toku postępowania sądowego?

Zasadniczo zarzuty nie mogą być zmieniane w toku postępowania sądowego. Niektóre zarzuty można jednak zmienić, o ile jest to dopuszczalne przez prawo. Przykładowo zarzut niebezpiecznej jazdy może ulec zmianie na łagodniejszy zarzut nieostrożnej jazdy, jeśli sędzia uzna, że prowadziłeś nieostrożnie, ale nie niebezpiecznie.

Jeśli na rozprawie przyznasz się do wszystkich zarzutów, sędzia przejdzie do wymierzenia kary. Uwzględni przy tym powagę przestępstwa oraz twoją sytuację osobistą. Za przyznanie się do winy możesz liczyć na łagodniejszy wymiar kary.

Możesz również przyznać się tylko do części zarzutów i utrzymywać o swojej niewinności w zakresie pozostałych zarzutów. Sędzia lub ława przysięgłych będą wtedy orzekać co do zarzutów, które kwestionujesz. Zostaniesz skazany za zarzuty, do których się przyznałeś oraz za zarzuty, w związku z którymi zostałeś uznany za winnego.

Jakie prawa przysługują mi podczas rozprawy?

W większości przypadków musisz być obecny na rozprawie. W razie niestawiennictwa w sądzie sędzia może wydać nakaz zatrzymania i przymusowego doprowadzenia cię na rozprawę. W niektórych przypadkach rozprawa może odbywać się bez Twojego udziału. Zostaniesz wtedy skazany zaocznie.

Jeśli nie możesz stawić się w sądzie z powodu wypadku lub choroby, powinieneś powiadomić o tym swojego adwokata i przekazać mu zwolnienie lekarskie z wyjaśnieniem przyczyny niestawiennictwa.

Jeśli nie rozumiesz, co się dzieje, masz prawo do pomocy tłumacza ustnego. Jeśli jesteś niedosłyszący, masz prawo do pomocy tłumacza języka migowego.

Masz również prawo do samodzielnej obrony na rozprawie. Jeżeli nie stać cię na adwokata, może on zostać ci wyznaczony w ramach [systemu pomocy prawnej w sprawach karnych](#), przy czym zależy to od powagi zarzutów. Masz prawo wybrać własnego adwokata. Jeśli żadnego nie znasz, sędzia może go dla ciebie wybrać. Możesz zmienić adwokata, jeśli nie jesteś zadowolony z jego usług.

Na rozprawie, jeśli chcesz, możesz zabrać głos, lecz nie jest to obowiązkowe. Składanie fałszywych oświadczeń pod przysięgą stanowi przestępstwo.

Jakie mam prawa w związku z obciążającymi mnie dowodami?

Możesz podważać obciążające cię dowody, jeśli zostały uzyskane bezprawnie. Przykładowo jeśli policja weszła do Twojego domu bez nakazu przeszukania, wszelkie dowody wtedy pozyskane nie będą z reguły dopuszczalne.

Możesz również podważać dowody zadając pytania świadkom, aby wykazać, że zeznają nieprawdę lub mylą się. Możesz również zadawać świadkom takie pytania, by zeznawali na Twoją korzyść, lub takie, by wykazać, że świadkowie oskarżenia zeznają nieprawdę lub są w błędzie.

Możesz wynająć prywatnego detektywa, aby pozyskał dla ciebie dowody. Dowody są dopuszczalne, jeżeli tylko zostały pozyskane zgodnie z prawem.

Czy informacje o mnie z rejestru karnego będą brane pod uwagę?

[Zwykle](#) w toku rozprawy nie mogą być brane pod uwagę informacje o Twoich wcześniejszych wyrokach skazujących.

Podczas wymierzania kary sędziowie mogą jednak wziąć pod uwagę twoje wcześniejsze wyroki skazujące. Obejmuje to informacje o wyrokach skazujących wydanych w innych krajach.

Co następuje na końcu rozprawy?

Jeśli zostaniesz uznany za niewinnego, sprawa zostaje zamknięta, a ty zwolniony.

Jeśli jednak zostaniesz uznany za winnego bądź przyznasz się do winy, sędzia wymierzy ci karę. Może to być grzywna lub [kara pozbawienia wolności](#). Sędzia może też zawiesić wykonanie kary. Wykonanie kary ulega odwieszeniu, jeśli popełnisz kolejne przestępstwa.

Przed wymierzeniem kary sędzia może zwrócić się do [służby kuratorskiej](#) (Probation Services) o sporządzenie raportu środowiskowego na temat Twojej osoby. Służba kuratorska powiadomi sąd, czy kwalifikujesz się do objęcia dozorem w celu uporania się z problemami, które skłoniły cię do popełnienia przestępstwa.

Służba kuratorska na wniosek sądu wyda opinię, czy kwalifikujesz się do odbycia kary polegającej na pracy społecznie użytecznej. Sędzia może skazać cię na wykonanie do 240 godzin nieodpłatnej pracy zamiast kary pozbawienia wolności.

Jaka jest rola pokrzywdzonego podczas rozprawy?

Pokrzywdzony uczestniczy w rozprawie w roli świadka oskarżenia. Zeznaje o tym, co widział w związku z zarzutami.

Jeśli zostaniesz skazany lub przyznasz się do winy, sędzia weźmie pod uwagę wpływ przestępstwa na osobę pokrzywdzonego.

Ciekawe strony

[Irlandzka baza aktów prawnych](#)

[Baza orzecznictwa irlandzkiego i brytyjskiego](#)

■ Ostatnia aktualizacja: 11/05/2022

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.